

TALE

Samråd AE og AG om asbest (afholdes den 6. oktober 2021)

8. oktober 2021
J.nr. 20215200341

KT
LOOL

Samrådsspørgsmål AE stillet af Christian Juhl (EL)

Det er 40 år siden, at asbest blev forbudt i Danmark, men alligevel anslås det, at omkring 300 personer hvert år dør af asbestrelaterede sygdomme. Arbejdstilsynet må igen og igen og igen gribe ind på arbejdspladser, hvor reglerne om asbestarbejde overtrædes groft. Den faglige organisation Blik- og Rørarbejderforbundet gennemførte den 5. august en konference på Christiansborg om asbest og fremlagde her de 8 hovedpointer fra deres udspil »Vejen mod et asbestfrit Danmark« fra den 19. maj 2021, om hvad de mener, der kan gøres for at minimere antallet af asbestrelaterede sygdomme og sikre et asbestfrit Danmark. Ministeren bedes i forlængelse heraf besvare følgende spørgsmål:

- 1. Hvad mener ministeren om Blik- og Rørarbejderforbundets 8 forslag?*
- 2. Hvilke initiativer vil ministeren tage for at igangsætte nye initiativer for et asbestfrit Danmark?*

Samrådsspørgsmål AG stillet af Christian Juhl (EL)

A4 arbejdsmiljø kunne mandag den 30. august 2021 i artiklen »Byggeleder fyret og politianmeldt: Han har løjet, forfalsket og udsat os for livsfare« berette om en virksomhed, hvor medarbejderne havde arbejdet i et muligt asbestholdigt miljø. I første omgang nægtede arbejdslederen at undersøge støvet på arbejdspladsen for asbest. Der er efterfølgende mistanke om, at arbejdslederen har forfalsket/rettet i analyse-rapporten, da den endelig blev lavet. I forlængelse heraf bedes ministeren besvare følgende spørgsmål:

- Mener ministeren, at om praksis for prøvetagning på arbejdspladser er klar nok?*
- Mener ministeren at loven for prøvetagning i sådanne situationer er klar nok?*

Indledning

Tak til Christian Juhl og ikke mindst udvalget, for at indkalde til dette samråd om asbest.

Asbest udgør desværre stadig et arbejdsmiljøproblem på danske arbejdspladser – selvom det har været forbudt i rigtig mange år.

Asbest er derfor et område, som kræver et vedvarende fokus, og som vi fortsat skal følge meget tæt.

Derfor har jeg set frem til denne drøftelse med udvalget om vores fælles mål om at sikre et sundt og sikkert arbejdsmiljø – ikke mindst når vi har at gøre med så farligt et materiale som asbest.

Det er samtidig, selvfølgelig, en god anledning til at gøre status på implementeringen af asbestaftalen fra 2018, som langt de fleste af os i folketinget står bag.

Svar på samrådsspørgsmål AE

Jeg vil begynde med at besvare spørgsmål AE, hvor jeg bliver spurgt til Blik- og Rørarbejderforbundets nye asbestforslag, og hvilke nye initiativer jeg vil tage på asbestområdet.

Asbest har, som Christian Juhl rigtig nævner, været forbudt siden 1980'erne, men kan fortsat forekomme i ældre bygninger, fx i tagplader, i vægbeklædningen og i isoleringsmateriale. Noget af det er godt skjult.

Dermed kan asbest stadig udgøre en sundhedsfare, når man renoverer eller river ældre bygninger ned.

Blik- og Rørarbejderforbundet fremhæver selv asbestaftalen fra 2018, som bygger på 20 anbefalinger fra arbejdsmarkedets parter i *Arbejdsgruppen om asbest*.

Vi er på nuværende tidspunkt godt på vej til at have afsluttet langt de fleste initiativer i aftalen.

Asbestaftalen indeholder gode og vigtige værktøjer til at styrke indsatsen mod asbest. Derfor fik den også meget bred opbakning her i Folketinget.

Blandt andet er informationen om asbest blevet styrket gennem en række initiativer.

For det første har BFA Bygge & Anlæg samlet alt sit vejledningsmateriale om asbest i onlineværktøjet ”Asbesthuset” og lanceret ”renover-sikkert hus”.

Det er en guide for blandt andet arbejdsgivere og ansatte om, hvor asbest kan findes i gamle byggematerialer.

For det andet har Arbejdstilsynet udbygget deres hjemmeside, så der er mere klar information til virksomheder og bygherrer om, hvad der gør sig

gældende, når man arbejder med asbest. For eksempel krav til forundersøgelser og håndtering af asbestholdigt materiale.

Det er også tydeliggjort, hvilke roller og pligter der er i byggeriet for at sikre, at arbejde med asbest foregår sundhedsmæssigt forsvarligt.

For det tredje har Arbejdstilsynet gennemført et serviceeftersyn af asbestbekendtgørelsen og forventer at kunne præsentere et udkast til ny asbestbekendtgørelse og vejledning for arbejdsmarkedets parter først i det nye år.

Og for det fjerde har Arbejdstilsynet netop sendt et forslag i høring om en skærpet grænseværdi for asbest.

Endvidere igangsatte Arbejdstilsynet sammen med KL en etårig frivillig forsøgsordning tidligere i år.

Her opfordres kommunerne til at indberette oplysninger om asbestarbejde fra deres miljøtilsyn til Arbejdstilsynet. Så de oplysninger kan være med til at fokusere tilsynsindsatsen.

Jeg vil også fremhæve, at Arbejdstilsynet prioriterer tilsyn med asbestarbejde højt:

Arbejdstilsynet vurderer hver eneste klage over asbest. Og alle relevante klager fører til et tilsynsbesøg.

Derudover foretager Arbejdstilsynet stikprøvebesøg på en del af de virksomheder, der anmelder asbestarbejde for at tjekke, om arbejdet udføres korrekt.

Endelig vil jeg nævne, at der med midler fra Arbejds miljøforskningsfonden er igangsat en teknisk udredning om indkapsling kontra sanering af asbestforekomster.

Udredningen skal gøre os klogere på fordele og ulemper ved valg mellem sanering og indkapsling i forskellige renoveringssituationer. Og dermed på hvordan vi bedst muligt reducerer risikoen for, at ansatte udsættes for asbest, og sikrer, at de ansatte bliver beskyttet bedst muligt.

Udredningen er planlagt afsluttet i løbet af 2022.

***

Som nævnt, er vi nået langt med udmøntningen af asbestaftalen. Og jeg er af den klare overbevisning, at de mange initiativer vil virke.

Men det er nødvendigt at gøre endnu mere.

Jeg sætter derfor stor pris på, at Blik- og Rørarbejderforbundet bidrager til, at vi politikere, virksomheder og lønmodtagere ikke glemmer, hvor farligt asbest er – hvis man ikke tager alle de rigtige forholdsregler.

Blik- og Rørarbejderforbundets udspil indeholder rigtig mange interessante forslag til nye initiativer.

Forslagene er på den ene side præget af et højt ambitionsniveau og potentielt stor gennemslagskraft – også kommunikativt i forhold til at understøtte en vedvarende opmærksomhed på, hvor farligt asbest er.

På den anden side vil flere af forslagene, som samtidig går på tværs af ministerområder have væsentlige økonomiske konsekvenser for både erhvervsliv og husejere, ligesom der også er en række juridiske spidsfindigheder i de enkelte forslag.

Og det er jo alle sammen et dilemma. Samtidig med, at jeg deler ønsket om at øge sikkerheden og forbedre arbejdsmiljøet for alle dem, der kan komme i berøring med asbest, så er jeg også optaget af, at vi træffer beslutninger om nye initiativer på et oplyst grundlag. Når det gælder forslagene fra Blik- og Rørarbejderforbundet, er der derfor et

behov for, i samarbejde med andre ministerier, at få kigget på de enkelte forslag og vurderet dem nærmere. Det arbejde vil jeg i dag bede mine embedsmænd om at gå i gang med.

Jeg vil orientere asbestforligskredsen og arbejdsmiljøforligskredsen og udvalget her, når vurderingerne foreligger.

For jeg er meget enig med Blik- og Rørarbejderforbundet i, at det er vigtigt, at vi har et vedvarende fokus på at sikre, at ansatte ikke bliver udsat for asbest på deres arbejde. For asbest er ikke et overstået kapitel, og vi hører desværre fortsat alt for ofte om historier, hvor ansatte er blevet udsat for asbest. Jeg ser derfor også et behov for lige nu og her at få sat ekstra fokus på farligheden ved asbest, hvilket jeg vil komme ind på i min besvarelse af det andet samrådsspørgsmål.

Svar på samrådsspørgsmål AG

Spørgsmål AG tager nemlig udgangspunkt i en meget bekymrende og foruroligende sag med en byggeleder, der efter pressens beskrivelse af sagen bevidst har overtrådt reglerne og har spillet hasard med de ansattes helbred.

Jeg bliver spurgt til, om jeg mener, at praksis for prøvetagning på arbejdspladser er klar nok. Og om

reglerne for prøvetagning i sådanne situationer er klare nok.

Jeg vil gerne understrege, endda meget kraftigt, at det er rystende og dybt forargeligt at læse om, at nogen så bevidst snyder med asbestprøver og på den måde udsætter andre for alvorlig fare.

***

Reglerne er klare og tydelige. Det kan ikke misforstås, at det er arbejdsgiverens ansvar at sikre, at arbejde med asbest i alle led planlægges og tilrettelægges, så det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Det fremgår klart, at der forud for ethvert arbejde skal gennemføres en forundersøgelse for at fastslå, om og hvor der er asbest.

Derudover er det arbejdsgiverens ansvar at sikre, at de ansatte får tilstrækkelig oplæring og instruktion. Det er også arbejdsgiverens ansvar at sikre, at arbejdet udføres i overensstemmelse med reglerne om asbest.

Og hvis der er tvivl om, hvordan der foretages en undersøgelse for asbest, er der god information og

vejledning at hente på Arbejdstilsynets hjemmeside og BFA Bygge & Anlægs ”Asbesthuset”.

Der er derfor ingen undskyldning for ikke at følge reglerne.

Men bevidst snyd med prøvetagninger er desværre ikke noget, man kan lovgive sig ud af.

I den konkrete sag var der nogle årvågne håndværkere, som fulgte deres mavefornemmelse om, at der var et eller andet, som ikke stemte.

Jeg kan forstå, at Arbejdstilsynet har bedt politiet om at efterforske sagen, så der forhåbentlig kan blive klarhed over, hvad der foregik, og hvem der kan stilles til ansvar for det.

***

Jeg er godt klar over, at det ikke er alle, der er lige opmærksomme på asbest i deres daglige arbejde. Og måske af den grund ikke får stoppet arbejdet i tide, så det kan undersøges og fjernes i overensstemmelse med reglerne. Samtidig er der desværre også fortsat brancher, hvor asbest ikke lige er så højt på lystavlen, som det burde være, når vi ved, at asbest desværre fortsat er meget udbredt i det ældre bolig- og erhvervsbyggeri.

Jeg har derfor bedt Arbejdstilsynet om at se på muligheden for at lave et specialtilsyn i relevante brancher, hvor der er risiko for at blive udsat for asbest. Det kan fx være inden for VVS-branchen, fordi vi ved, at asbest tilbage i tiden bl.a. har været brugt til at isolere rør og i fliseklæb. Dette forslag vil jeg tage forbi arbejdsmiljøforligskredsen og asbestforligskredsen.

Forslaget om et specialtilsyn vil blive suppleret af en kommunikationsindsats, så vi får sat et fornyet fokus på, hvordan man opdager asbest, og hvad man som virksomhed og ansat skal gøre, hvis der er tale om asbest.

Kommunikationsindsatsen vil tage afsæt i BFA Bygge & Anlægs ”asbest hus”, der vejleder arbejdsgivere, ansatte og private om, hvor asbest kan findes i gamle byggematerialer.

Jeg håber, at det kan være med til at få sat et fornyet fokus på farligheden af asbest – og dermed sikre at færre udsættes for asbest i fremtiden.

Tak for ordet.

***